

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2022

10 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය - I

කාලය පැය 01 යි.

නම/ විභාග අංකය:

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. මෙම පත්‍රය සඳහා ලකුණු 40 ක් හිමි වේ.
- 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති 1, 2, 3, 4 පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට ගැලපෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.

- සිද්ධත් බෝසතාණන්ගේ ශාන්තබව හා රූපශ්‍රීය දැක “මෙවන් පුතකු ලද මවක් පියෙක් නිවුණෝ වෙති.” යනාදී වශයෙන් ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ වේ,
(1) කිසාගෝතමීය විසිනි. (2) හද්දකච්චානා විසිනි.
(3) රූප නන්දා විසිනි. (4) උප්පලවණ්ණා විසිනි.
- තමා විසින් ම පිළිපැද ඇස්පනා පිට මෙළොව දීම ප්‍රතිඵල දැක ගත හැකි බැවින් ධර්මය,
(1) ඕපනයික නම් වේ. (2) සන්දිට්ඨික නම් වේ. (3) අකාලික නම් වේ. (4) ඒහි පස්සික නම් වේ.
- සිතෙහි කයෙහි නිදිමත ගතිය උදාසීනකම පවතී නම් පාඩම් කළ දෙය මතකයට නොඑයි. ඒ නිදිමත බව හා උදාසීනකම හැඳින්වෙන්නේ,
(1) විවිකිච්ඡාව නමිනි. (2) කාමච්ඡන්ද නමිනි. (3) ව්‍යාපාදය නමිනි. (4) ථීනමිද්ධය නමිනි.
- සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් දුරු වූ හෙයින් ද, රහසින් පව් නොකළ හෙයින් ද, සියලු පූජාවන් ලැබීමට සුදුසු වන හෙයින් ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ,
(1) අරහං නම් වන සේක. (2) සම්මා සම්බුද්ධ නම්වන සේක.
(3) බුද්ධෝ නම් වන සේක. (4) භගවා නම් වන සේක.
- සිද්ධත් කුමාරයා සරණපාවාගත් හද්දකච්චානා කුමරියගේ පියතුමා වූයේ,
(1) උදේනි රජතුමා ය. (2) කෝලිය රජතුමා ය. (3) සුප්‍රබුද්ධ රජතුමා ය. (4) බිම්බිසාර රජතුමා ය.
- සිද්ධත් බෝසතාණන් “කිං කුසලගවේසීව” සිටි අවධියේ පළමුව සත්‍ය සොයා ගියේ,
(1) කාලදේවල වෙත ය. (2) ආලාරකාලාම වෙත ය.
(3) කොණ්ඩඤ්ඤ වෙත ය. (4) උද්දකරාමපුත්ත වෙත ය.
- බුදුදහමේ දැක්වෙන පරිදි යමක් ඇතිවීමට තවත් දෙයක් හෝ දේවල් කිහිපයක් බලපායි. මෙම අදහස ප්‍රකට වන බෞද්ධ සංකල්පය වන්නේ,
(1) අහේතු අප්පච්චය වාදයයි. (2) අකිරිය වාදයයි.
(3) පුබ්බේකතහේතු වාදයයි. (4) පටිච්ච සමුප්පාදයයි.
- යම් සේ ගසක මූල ශක්තිමත්ව නොගැලවී පවතින්නේ ද ඒ තාක් කල් එම ගස නැවත නැවත ලියලන්නා සේ පුද්ගලයා ද නැවත නැවත සසර දුකට පත්වන්නේ,
(1) වෛරය හේතුකොට ගෙන ය. (2) මානය හේතු කොට ගෙන ය.
(3) තණ්හාව හේතු කොට ගෙන ය. (4) ථීන මිද්ධය හේතු කොට ගෙන ය.

09. නිවන් පසක් කිරීමට අවශ්‍ය මනා වූ පිළිවෙත් රකිනා බැවින් මහා සංඝරත්නය,
- (1) සුපටිපන්න නම් වේ. (2) උජුපටිපන්න නම් වේ.
 - (3) ආහුනෙය්‍ය නම් වේ. (4) පාහුනෙය්‍ය නම් වේ.
10. තිදොරින් සිදු කරන අකුසල කර්ම අතර කාය කර්ම ගණයට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
- (1) ප්‍රාණඝාත යන්නයි. (2) අදත්තාදාන යන්නයි.
 - (3) කාමමිථ්‍යාවාරය යන්නයි. (4) අභිධ්‍යා යන්නයි.
11. සමථ භාවනාව වැඩීමෙන් ලෞකික ජීවිතයට ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන ගණයට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
- (1) ලෝභාදි කෙලෙස් සිතුවිලි පාලනය කිරීම.
 - (2) ත්‍රිලක්‍ෂණය පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලැබිය හැකි වීම.
 - (3) අසහනය නැති වී ප්‍රසන්න පෙනුමක් ඇති වීම.
 - (4) සිත විසිරියාමට නොදී එකඟ කර ගැනීමට උපකාරී වීම.
12. “මම තරුණ වියේ දී පිළිවෙත් රැක්කේ ද නැත. ධනය රැස් කළේ ද නැත.” ආදී වශයෙන් පසුතැවීමට හේතුවන බව දැක්වෙන ධම්මපද ගාථාවේ මුල් පද දෙක වනුයේ,
- (1) අක්කොච්ඡමං අවිධිමං - අජිනිමං අභාසි මෙ
 - (2) තංවකම්මං කතය සාධු - යං කත්වා නානුතස්සකි.
 - (3) අවරිත්වා බ්‍රහ්මවරියං - අලද්ධා යොබ්බනේ ධනං
 - (4) සුජීවං අභිරිකේත - කාකසුරෙත ධංසිනා
13. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේ දෙවියෙක්, ගාන්ධර්වයෙක්, යක්‍ෂයෙක්, මනුෂ්‍යයෙක් නොවන බවත් “බුද්ධ” නම් වන බවත් දේශනා කරනු ලැබුවේ.
- (1) ද්‍රෝණ බමුණාට ය. (2) සොත්ථිය බමුණාට ය.
 - (3) පුහුංක බමුණාට ය. (4) භාරද්වාජ බමුණාට ය.
14. “ගෞතමයන් වහන්ස, ඇතුළත අවුල් ය. පිටත අවුල් ය. සත්ත්ව ප්‍රජාව අවුලෙන් වෙලී සිටියි. කවරෙක් නම් මෙම අවුල් නිරවුල් කරන්නේ ද?” මෙම ප්‍රශ්නයට දුන් පිළිතුරෙහි ඇතුළත් ගැටලු විසඳීමේ ක්‍රමය වන්නේ,
- (1) ත්‍රි ලක්‍ෂණය වැඩීම යි. (2) ත්‍රි ශික්‍ෂාව වැඩීම යි.
 - (3) ත්‍රි විද්‍යාව වැඩීම යි. (4) ත්‍රි වේදය වැඩීම යි.
15. ගිහියකු ලෞකික ජීවිතය ගත කිරීමේ දී අනුගමනය කළයුතු ප්‍රතිපදා මාර්ගය ගෘහස්ථ සීලය නම් වන අතර එයින් ගිහියාගේ නිත්‍ය සීලය ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) අෂ්ටාංග සීලයයි. (2) දස සීලයයි. (3) ආජීව අෂ්ටමක සීලයයි. (4) පඤ්ච සීලයයි.
16. “ ඔබ වහන්සේ පැවිදි වූයේ කවරෙකු උදෙසා ද? ඔබ වහන්සේගේ ගුරුතුමා කවරෙක් ද? කාගේ දහමක් ද? ඔබ වහන්සේ රුවි කරන්නේ.” යන ප්‍රකාශය කළේ,
- (1) රාධ බමුණා ආනන්ද හිමියන්ට ය. (2) උපක ආජීවකයා, සැරියුත් හිමියන්ට ය.
 - (3) උපතිස්ස පරිබ්‍රාජකයා, අස්සජි හිමියන්ට ය. (4) සංජය පිරිවැජියා, මුගලන් හිමියන්ට ය.
17. “විභව තණ්හාව” යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) පරලොචක් නැත යැයි විශ්වාස කිරීම ය.
 - (2) මෙලොව - පරලොව දෙකම පිළිගැනීම ය.
 - (3) මෙලොව වශයෙන් හැකිතාක් සැප විඳීමට ඇති ආශාව ය.
 - (4) දිගින් දිගටම සසර සැපත විඳීමට ඇති ආශාව ය.

18. ත්‍රිශික්‍ෂාවේ සමාධි ශික්‍ෂාවට අයත් නොවන මාර්ගායගය වන්නේ කුමක් ද?
 (1) සම්මා දිට්ඨි (2) සම්මා වායාම (3) සම්මා සති (4) සම්මා සමාධි
19. සතර සංග්‍රහ වස්තුවට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
 (1) දානය යන්න යි. (2) සීලය යන්න යි.
 (3) ප්‍රිය වචනය යන්න යි. (4) සමානාත්මතාව යන්න යි.
20. මරණින් මතු පළමු ආත්ම භාවයේ දී හෙවත් ඊළඟ භවයේ දී විපාක දෙන කර්ම,
 (1) උපපජ්ජ වේදනීය කර්ම නම් වේ. (2) දිට්ඨධම්ම වේදනීය කර්ම නම් වේ.
 (3) අපරාපරිය වේදනීය කර්ම නම් වේ. (4) අහෝසි කර්ම නම් වේ.
21. දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී මූලිකත්වය හා දායකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළේ,
 (1) මොග්ගලීපුත්ත නිස්ස හිමි සහ ධර්මාශෝක රජු ය.
 (2) මහා කාශ්‍යප හිමි සහ අජාසත් රජු ය.
 (3) සබ්බකාමී හිමි සහ කාලාශෝක රජු ය.
 (4) ආනන්ද හිමි සහ බිම්බිසාර රජු ය.
22. වැලිවිට සිරි සරණංකර සංඝරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ රචිත ග්‍රන්ථ අතරට ඇතුළත් නොවන ග්‍රන්ථය වන්නේ,
 (1) මුනිගුණාලංකාර යයි. (2) බුදුගුණාලංකාර යයි.
 (3) සාරාර්ථ සංග්‍රහ යයි. (4) සතර බණවර සන්න යයි.
23. “මම සම්බුද්ධ වෙමි, ශ්‍රේෂ්ඨතම ශල්‍ය වෛද්‍යවරයා ද වෙමි” යනුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ උන් වහන්සේ,
 (1) කායික රෝගවලට ප්‍රතිකාර කළ බවයි. (2) මානසික රෝග නිවාරණයට මග පෙන් වූ බවයි.
 (3) ශල්‍යකර්ම සිදු කළ බවයි. (4) උපස්ථායකයකු ලෙස කටයුතු කළ බවයි.
24. දස අකුසල කර්මවල කාය කර්ම ගණයට ගැනෙන නිවැරදි වරණය වනුයේ,
 (1) ප්‍රාණඝාතය, මුසාවාදය, මිථ්‍යා දෘෂ්ටි ය. (2) අදත්තාදාන, පිසුනාවාව, අභිධ්‍යාව ය.
 (3) කාමමිථ්‍යාවාර, ඵරුසාවාව, ව්‍යාපාද ය. (4) ප්‍රාණඝාතය, අදත්තාදාන, කාමමිථ්‍යාවාර ය.
25. බහුජාතික සහ බහු ආගමික සමාජයක් තුළ අන්‍ය ආගම් වලට ද ගරු කරමින් ස්වකීය අනන්‍යතාව තහවුරු වන පරිදි ජීවත් වීම,
 (1) ජාත්‍යාලය නම් වේ. (2) සමානාත්මතාව නම් වේ.
 (3) සමජීවිකතාව නම් වේ. (4) සහජීවනය නම් වේ.
26. “බුදුගුණ අනන්ත වන බැවින් වනගුණ හැම කියත් නොපිළිවනින් එය පුරිස දම්ම සාරටී යන පදය ගෙන ද”... යනුවෙන් බුදුරජාණන්වහන්සේගේ බුදුගුණ වර්ණනා කරමින් රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථය වන්නේ,
 (1) ගුරුඵගෝමීන් විසින් රචිත අමාවතූර යි. (2) විද්‍යාවක්‍රවර්තීන් විසින් රචිත බුත්සරණ යි.
 (3) බුද්ධ පුත්‍ර හිමියන් විසින් රචිත පූජාවලි යි. (4) ධර්මසේන හිමියන් විසින් රචිත බුත්සරණ යි.
27. ගර්භයේ හැඩය කළයක ස්වරූපයෙන් ගොඩ නංවන ලද ස්තූප හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ධාන්‍යාකාර ස්තූප ලෙසිනි. (2) ඝණ්ඨාකාර ස්තූප ලෙසිනි.
 (3) සටාකාර ස්තූප ලෙසිනි. (4) පද්මාකාර ස්තූප ලෙසිනි.
28. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යායාට ඉටුකළ යුතුකම් අතරට අයත් නොවන්නේ,
 (1) පවින් වැළැක්වීම යි. (2) මැනවින් හික්මවීම යි.
 (3) තම මිතුරන්ට හඳුන්වා දීම යි. (4) මැනවින් ඉගැන්වීම යි.
29. දහර්මීන් උපයාගත් ධනය පරිභෝජනය කළ යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරමින් බුදුරජාණන්වහන්සේ අනේපිඬු සිටුතුමාට දේශනා කළ සූත්‍රය වන්නේ,
 (1) ව්‍යග්ගපජ්ජ සූත්‍රයයි. (2) මංගල සූත්‍රයයි. (3) පරාභව සූත්‍රයයි. (4) පන්නකම්ම සූත්‍රයයි.

30. ශ්‍රී ලංකීය කලාකරුවාගේ කලා කුසලතාවය මෙන්ම ධර්ම සන්නිවේදනය මැනවින් ප්‍රකට කරන අග්‍රගණ්‍ය කලා නිර්මාණය වන්නේ,
 (1) බෝධිසරයයි. (2) චේතියසරයයි. (3) සඳකඩ පහනයයි. (4) පටිමාසරයයි.
31. බෞද්ධ ධර්ම සන්නිවේදනයෙහිලා භාවිත ප්‍රධාන මාධ්‍යයන් ලෙස විනුකලාව හඳුන්වා දිය හැකිය. එය මෙරට යුග ගණනාවක දී සංවර්ධනය විය. අනුරාධපුර යුගයේ පැරණි සිතුවම් දෙකකට උදාහරණ වනුයේ,
 (1) දිඹුලාගල හා මුතියංගන යයි. (2) මහියංගනය හා සීගිරි යයි.
 (3) හිඳාගල හා දිඹුලාගල යි. (4) සීගිරිය හා හිඳිගල යි.
32. “යම් ඛ්‍යයක් වපුරා ඒ අනුව එල ලබයි” යනපත් ක්‍රියා තුළින් යනපත් විපාක ද ලබයි.” මෙම අදහස දැක්වෙන ගාථාවේ මුල් දෙපදය වනුයේ,
 (1) “යාදිසංවපතේ ඛ්‍යං - තාදිසං හරතෙ එලං”
 (2) “යෙ ධම්මා හේතු පහවා - තේස හේතුං තථාගතො ආහ”
 (3) “සද්ධා ඛ්‍යං තපො වුට්ඨි - පඤ්ඤාමෙ යුග නංගලං”
 (4) “සද්ධාය තරති ඕසං - අප්පමාදෙන අණ්ණවං”
33. සංසාරය නැමකි සාගරය තරණය කිරීමට ඉවහල්වන, එසේම වැපිරිය යුතු ඛ්‍යයක් ලෙස ද දක්වා ඇති, නිවන් මගට පිවිසීමට මුල්වන ධර්ම කරුණ වන්නේ,
 (1) හක්තිය යි. (2) සද්ධාව යි. (3) තපස යි. (4) සීලය යි.
34. තෙවැනි ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ගණයට අයත් නොවන්නේ,
 (1) දුසිල් මහණුන් සසුනින් නෙරපීම ය.
 (2) නවරට සසුන් පිහිටුවීම ය.
 (3) ධර්ම විනය රැකගෙන යාමට භාණක පරපුරකට පැවරීම ය.
 (4) අභිධර්ම පිටකයට කථාවන්ට්ථපකරණය එක්වීමය.
35. “මගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ විරස්ථිතිය පිණිස මිස කිසි කලෙකත් රජ සැප පිණිස නොවන්නේ ය.” මේ පාඨය පෙරදැරි කරගෙන කටයුතු කළ පාලකයා වන්නේ,
 (1) දුටුගැමුණු මහ රජතුමා ය. (2) වළගම්බා මහරජතුමා ය.
 (3) මහා පරාක්‍රමබාහු රජතුමා ය. (4) ධාතුසේන මහරජතුමා ය.
36. හික්කුන් වහන්සේලාට උගන්වා ඇති පරිදි උන්වහන්සේලා දානය වැළඳිය යුත්තේ,
 (1) මද වඩනු පිණිස ය. (2) ශරීරය සරසා ගනු පිණිස ය.
 (3) කඩවසම්වනු පිණිස ය. (4) පිළිවෙත් පිරීමට උපකාර වනු පිණිස ය.
37. මෙරට බුදුදහම ස්ථාපිත වීමත් සමග ලංකාවේ ඉදිකළ ස්තූපය වන්නේ,
 (1) ගිරිහඬු චෛත්‍ය යයි. (2) ථූපාරාම චෛත්‍යයයි.
 (3) මහියංගනය චෛත්‍යයයි. (4) කැළණිය චෛත්‍යයයි.
38. කපුටකුට හොටය දමා ගැනීමට හැකිවන තරමට උගුරට ම පිරෙන තුරු ආහාර ගන්නා තැනැත්තා හඳුන්වන්නේ,
 (1) ආහාර හත්ථක නමිනි. (2) අලංසාධක නමිනි.
 (3) කාකමාසක නමිනි. (4) නත්ථාවට්ටක නමිනි.
39. බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් රෝග වැළඳීමට හේතුවන කරුණු පෙන්වමින් දේශනා කරන ලද සූත්‍රය,
 (1) කාලාම සූත්‍ර යයි. (2) ගිරිමානන්ද සූත්‍ර යයි.
 (3) සාමඤ්ඤඵල සූත්‍ර යයි. (4) වේදනාපරිග්ගහ සූත්‍ර යයි.
40. මහින්දාගමනයෙන් පසු මෙරට බොහෝ ස්තූප ඉදිවිය. ඒ අතර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සර්වඥ ධාතු ලෝණයක් සහිතව සහ දකුණු අකු ධාතුව තැම්පත් කර ඉදිකළ ස්තූපය වන්නේ,
 (1) මහියංගන ස්තූපය සහ ජේතවන ස්තූපයයි. (2) අභයගිරිය ස්තූපය සහ ලංකාරාම ස්තූපයයි.
 (3) රුවන්වැලි මහා සෑය හා ථූපාරාම ස්තූපයයි. (4) කිරිවෙහෙර සහ අම්බස්තල ස්තූපයයි.

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2022

10 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය - II

කාලය පැය 02 යි.

නම/ විභාග අංකය:

- පළමු ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරාගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

- (01) (1) බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමු වස් කාලය ගත කළ ස්ථානය නම් කරන්න.
- (2) භාවනාවේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
- (3) බෝසත් උපත හා බැඳුණු ආශ්වර්‍යවත් සිදුවීම් දෙකක් නම් කරන්න.
- (4) ත්‍රිලක්ෂණය නම් කරන්න.
- (5) සතර අගති ලියා දක්වන්න.
- (6) "යේ ධම්මා භේතුප්පභවා තේසංභේතු තථාගතෝ ආහ" මෙහි තේරුම ලියන්න.
- (7) සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ එන භෝග විනාශය මුඛ අතරින් දෙකක් ලියන්න.
- (8) සදකඩ පහණෙහි ඇති සත්ත්ව රූප හතර නම් කරන්න.
- (9) අමාවතුර හා බුත්සරණ යන කෘතීන් ලියූ කතුවරුන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
- (10) ශ්‍රද්ධාවේ ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
- (02) (1) දකුණු දිසාව සහ උතුරු දිසාව නියෝජනය වන සමාජ කණ්ඩායම් දෙක නම් කරන්න.
- (2) ශිෂ්‍යාගෙන් ගුරුවරුන්ට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් වලින් තුනක් ලියන්න.
- (3) අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් යුතුකම් ඉටු කිරීම තුළින් යහපත් සමාජයක් ගොඩනැගේ. විමසන්න.
- (03) (1) මසුන් නැති දිය හිඳුණු විලක පසුතැවෙන කොස්වාලිහිණියෙකු මෙන් පසුතැවීමට සිදුවන බව උපමා කොට ඇති ධම්මපද ගාථාව ලියන්න.
- (2) එම ගාථාවෙහි අදහස ලියන්න.
- (3) ජීවිතය යහපත් ලෙස ගත කිරීමට උපදෙස් සපයන උපදේශාත්මක ග්‍රන්ථයක් ලෙස ධම්ම පදය අගය කළ හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

- (04) (1) චතුරාර්ය සත්‍යය නම් කරන්න.
- (2) ඉහත නම් කරන ලද සත්‍ය අතරින් එකක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- (3) එදිනෙදා මතුවන ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා චතුරාර්යය සත්‍යය අදාළ කර ගත හැකි ආකාරය විස්තර කරන්න.
- (05) (1) ස්තුප ආකෘති අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.
- (2) චේතියසර හෙවත් වටදාගෙය පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් ලියන්න.
- (3) ශ්‍රී ලාංකික කලා ශිල්පීන්ගේ කලා කුසලතාවය උදාහරණ දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.
- (06) (1) සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කරන්න.
- (2) එයින් එක් කරුණක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- (3) රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ ඉගැන්වීම පාලකයන්ට මෙන් ම සෙසු සමාජ නායකයන්ට ද ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරය විස්තර කරන්න.
- (07) පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (1) වැලිවිට සරණංකර සංඝරාජ මාහිමියෝ
- (2) සද්ධර්මරත්නාවලිය
- (3) අලුවිහාර ධර්ම සංගායනාව
- (4) සීලය

පිළිතුරු පත්‍රය - I කොටස

- 1 -(1) 2 -(2) 3 -(4) 4 -(1) 5 -(3) 6 -(2) 7 -(4) 8 -(3) 9 -(1) 10 -(4)
 11-(2) 12 -(3) 13 -(1) 14 -(2) 15 -(4) 16 -(3) 17 -(3) 18 -(1) 19 -(2) 20 -(1)
 21-(3) 22 -(2) 23 -(2) 24 -(4) 25 -(4) 26 -(1) 27 -(3) 28 -(1) 29 -(4) 30 -(3)
 31-(4) 32 -(1) 33 -(2) 34 -(3) 35 -(1) 36 -(4) 37 -(2) 38 -(3) 39 -(2) 40 -(3)

(නිවැරදි පිළිතුරු ලකුණු 01 බැගින්)

II කොටස

- (01) (1) පළමුවන වස් කාලය - මුවන්ගේ අභය භූමියක් වූ බරණැස ඉසිපතන මිගදාය
 (2) සමථ භාවනා, විදර්ශනා භාවනා
 (3) උපත සිදු වූ විගස පියවර කැබීම, සත් පියුම් පිපීම, සිංහ නාද පැවැත්වීම
 (4) අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම
 (5) ඡන්ද, ද්වේශ, භය, මෝහ
 (6) හේතුවකින් උපදින යම් ධර්මයක් වේද ඒ ධර්මයන්ගේ හේතුව තථාගතයන් වහන්සේ වදාළ සේක.
 (7) මද්‍යසාර භාවිතය, නුසුදුසු වේලාවල්වලට මත්මාවත්වල සැරිසැරීම, නැටුම් ගැයුම් වැයුම් හි ලොල් බව, සුදුවෙහි යෙදීම, පවිටු මිතුරන් ඇසුර, අලසකම
 (8) ඇත්, අස්, ගව, සිංහ
 (9) අමාවතුර - ගුරුළුගෝමී පඬිතුමා
 බුත්සරණ - විද්‍යාවක්‍රවර්ති පඬිවරයා
 (10) අමුලිකා ශ්‍රද්ධාව, ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාව
- (02) (1) ගුරුවරු - මිතුරු
 (2) දුටුවිගස හුනස්නෙන් නැගිටීම / අවශ්‍ය උපස්ථාන කිරීම / අවවාද අනුශාසනා වලට මැනවින් ඇහුම්කන් දීම / අවශ්‍ය කටයුතු ඉටුකර දීම / මැනවින් ඉගෙන ගැනීම.
 (3) සමාජ කණ්ඩායම් අතර අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවය සමාජයක පැවැත්මෙහි පදනමයි. ඒ සඳහා සදිසා නමස්කාරය තුළින් සූත්‍රය පෙන්වා දෙන මග පෙන්වීම ඉතා වැදගත් ය. ඒ ඒ සමාජ කණ්ඩායම් විසින් ඉටු විය යුතු යුතුකම් සවිස්තරව හඳුනාගැනීමෙන් හා යුතුකම් ඉටුකිරීමෙන් සමාජ සබඳතාවය ගොඩ නැගේ.
- (03) (1) අවරිත්වා බ්‍රහ්ම චරියා
 අලද්ධා යොබ්බනේධනං
 ජිණ්න කොඤ්චාව ක්‍රියායන්ති
 බිණ මච්චේව පල්ලලේ
 (2) උතුම් ශීලාදී ගුණ දහමිහි නොයෙදි කරුණවියේ දී උපන් ධනය රැක ගැනීම හා නූපත් ධනය ඉපදවීමෙන් තොරව ජීවත් වන්නෝ වැසි සමයෙහි මසුන් අල්ලා නොගෙන පසුව සිඳි ගිය පොකුණ දෙස බලා පසුතැවෙන මහලු කොස්වා ලිහිණියෙකු මෙන් පසුතැවෙන්නෝ ය. සුසුම් ලන්නෝ ය.
 (3) ධම්මපදය යනු බෞද්ධයාගේ අත්පොතයි. මෙහි වග්ග 24 කි. ගාථා 423 කි මෙහි එන සෑම ගාථාවක් මගින්ම ජීවිතය අර්ථවත් කර ගැනීම සඳහා වටිනා උපදෙස් ලබා දෙයි.
 මෙහි එන ගාථාවල අදහස් ඇතුළත් කරමින් ලියා ඇති පිළිතුරකට ලකුණු ලබාදෙන්න.
- (04) (1) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍ය
 දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍ය
 (2) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ පිළිබඳ ආර්ය සත්‍යය වේ. ඉපදීම දුක්ඛය, වයසට යාම දුක්ඛය, මරණය දුක්ඛය. ප්‍රිය අයගෙන් වෙන්වීම, මුළු පංචස්ඛන්දයම උපාදාව වශයෙන් ගැනීම දුක්ඛය.
දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ හේතුව තෘෂ්ණාව වන බව, එය කොටස් 3 කට බෙදේ. කාම තණ්හා, බව තණ්හා, විභව තණ්හා වේ.
දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ හේතු වන තෘෂ්ණාව සහමුලින්ම ඉවත් කිරීමයි. ගහක් මුලක් උදුරා කර විට ගස නැවත හට නොගන්නා සේ තෘෂ්ණාව සහමුලින්ම ඉවත් කළ විට දුක්ඛ නැවත හට නොගනියි.
 දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය
 දුක්ඛ නැති කිරීමේ මාර්ගයයි. මෙය අංග 8 කින් යුතු ය. සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි යනුවෙන් එය දැක්විය හැකිය. මෙය මැදුම් පිළිවෙත වන අතර අන්තගාමී පිළිවෙත් දෙකක් වන කාමසුකල්ලිකානු යෝගය, අත්තකිලමනානු යෝගයෙන් තොර වූවකි.

II කොටස - පිළිතුරු ඉතිරි කොටස

- (3) එදිනනෙදා ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ න්‍යාය උපකාර කර ගත හැකිය. යම් ගැටලුවක් ඇති වූ විට ගැටලුව හඳුනා ගැනීම, ගැටලුවට හේතු සොයා ගැනීම, හේතු නැති කිරීම තුළින් ගැටලුව විසඳීම, එම ගැටලුව විසඳීමේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම ආදී ලෙස.
- නිදසුන් කිහිපයක් ඇසුරෙන් තොරතුරු ලියා ඇති පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න.
- (05) (1) ධාන්‍යාකාර, සංඝටාකාර, සටාකාර, පද්මාකාර, බුබ්බුලාකාර, ආමලකාකාර
- (2) ස්තූපය සඳහා ඉඳි වූ වෘත්තාකාර පියස්සකස් සහිත චේතියසර හෝ වටදාගෙය නමින් හැඳින්වේ. ස්තූපයේ ආරක්ෂාව හා බැතිමතුන්ගේ ආරක්ෂාව සැලකිල්ලට ගෙන මෙම නිර්මාණය කර ඇත. මෙය කුඩා පරිමාණයේ ඇතැම් ස්තූප සඳහා ඉඳි කර තිබූ බවට ද නිදසුන් අද දක්නට ලැබේ. ථූපාරාම, අම්බස්තලය, ලංකාරාමය වැනි අනුරාධපුරයේ පිහිටි ස්තූප වටා ඇති ගල්කණු එයට සාක්ෂි දරයි. පොළොන්නරුවේ හා මැදිරිගිරිය වටදාගෙවල් කලාත්මක බවින් අනූන ය.
- (3) ශ්‍රී ලංකීය කලා ශිල්පීන්ගේ කලා කුසලතා මතුව පෙනෙන කලා නිර්මාණ රැසකින සඳකඩපහණ, චේතියසර, බෝධිසර, මෙන්ම විවිධ ඉරියව්වෙන් යුත් පිළිම ආදිය මගින් ඒ බව තහවුරු වේ. මෙම කරුණු විස්තර කර ඇති පිළිතුරට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න.
- (06) (1) දානය, ප්‍රියවචනය, ආර්ථවරියාව, සමානාත්මතාවය
- (2) දානය
දානය යනු තමා සතු දෙයක් තවකෙකුට දීමයි. නමුත් මෙහිදී පාලන ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස පලකයා රටේ දිළිඳු ජනතාවගේ ආර්ථිකය සවිමත් කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම අර්ථවත් වේ. ගොවි ජනයා සඳහා අවශ්‍ය පොහොර, වගා ණය පහසුකම්, ව්‍යාපාරියන්ට ප්‍රාග් ධන පහසුකම් සැපයීම ආදිය මෙයින් අදහස් වේ.
- ප්‍රියවචනය
පාලකයා ප්‍රියවචනයෙන් ජනතාව කතාකළ යුතුය. බොරුව, කේළම, පරුෂවචනය, හිස්වචනය, ආදියෙන් වෙන් ව අර්ථවත් වචන කතා කළ යුතු ය.
- ආර්ථවරියාව
අනුන්ගේ යහපත උදෙසා කටයුතු කිරීමයි. පාලකයා නිතර ජනයාගේ යහපත පිණිස කටයුතු කළ යුතු ය.
- සමානාත්මතාව
- (3) රාජ්‍ය පාලනය සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර ඇති දස සක්විතිවත්, සප්ත අපරිහානීය ධර්ම, සතර සංග්‍රහ වස්තු, සතර අගති විරතිය ඇතුළත් කරමින් රාජ්‍යපාලනය මෙන් ම වෙනත් ආයතනයන් ද නායකයන්ට ද යොදාගත හැකි ආකාර විස්තර කර තිබිය යුතු ය.
- (07) (1) වැලිවිට අසරණ සරණකර සංඝරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ
ව්‍ය. ව. 1693 ජුනි 18 වෙනි දින උඩරට තුන්පතේ ප්‍රදේශයේ වැලිවිට ග්‍රාමයේ දී කුලතුන්ග බණ්ඩාර නමින් මෙතුමා උපත ලබා ඇත. මෙතුමා උපන් යුගය මහනුවර යුගය වන අතර මෙම යුගය රටේ පරිහානීය යුගයකි. අවු. 16 යේදී මහනුවර සූරියගොඩ විහාරයේ දී වැලිවිට සරණකර නමින් පැවිදි බව ලැබූ මෙම කුමරුවා උපතින්ම බොහෝ වාසනා ගුණයෙන් යුතු අයෙකි. මෙම යුගයේ ඇති තිබූ සංස්කෘතික පරිහානිය නිසා අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට සිදු වූයේ දුෂ්කරතා සහිතවයි. සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, බුද්ධධර්මය, කාව්‍යශාස්ත්‍රය වැනි බොහෝ විෂයන් ඉගෙන ගත්තේ ස්වෝස්සාහයෙනි. සිල්වත් සමාගම පිහිටුවීම, රජුගේ සහයෝගය ඇතිව නැවත පිරිහී ගිය උපසම්පදාව පිහිටුවීම, පිණ්ඩපාතයෙන් ම දානය සපයා ගැනීම, අසරණයන්ට පිහිටවීම මුත්වහන්සේ තුළ දක්නට ලැබුණු ලක්ෂණවේ. මුනිගුණ අලංකාරය, සාරාර්ථ සංග්‍රහය, රතනත්‍රය ප්‍රණාම ගාථා සන්නය සතර බණවර සන්නය මෙම හිමියන් ලියූ ග්‍රන්ථයන් ය.
- (2) සද්ධර්මරත්නාවලිය
පාලි ධම්මපදට්ඨ කථාව ඇසුරු කරගෙන දඹදෙණි යුගයේ දී ධර්මසේන හිමියන් විසින් සද්ධර්මරත්නාවලිය රචනා කොට ඇත. උපමා බහුල ගැමි බස් වහරකින් ලියා ඇති මෙම කෘතිය උගතුන්ගේ ගෞරවදාරයට පාත්‍ර වී ඇත.
- (3) අලුවිහාරය ධර්ම සංගායනාව
ථේරවාද බුදුදහම පළමුවරට පුස්තකාල පොත්වල ලියවුණේ මෙම සංගායනාවේ දී ය. එබැවින් මෙය පුස්තකාරුඪ සංගායනාවක් ලෙස ද හැඳින්වේ. වලගම්බා රජුගේ කාලයේ දී ප්‍රාදේශීය පාලකයෙකුගේ අනුග්‍රහයෙන් මෙය පවත්වා ඇත. ක්‍රි. පූ. පළමුවන සියවසේ දී මාතලේ අලුවිහාරයේ දී හික්කුන් පන්සිය නමකගේ සහභාගිත්වයෙන් මෙම හතරවන ධර්ම සංගායනාව පවත්වා තිබේ.
- (4) සීලය
සීලය යනු කහ හා වචනය සංවර කර ගැනීමයි මෙය කොටස් දෙකකි. වාරිත්‍ර සීලය හා වාරිත්‍ර සීලය යනුවෙනි. කළයුතු හොඳ දේ වාරිත්‍ර වන අතර නොකළ යුතු අයහපත් දේ වාරිත්‍ර විරමණය ලෙස දක්වා ඇත. සීලය ආරක්ෂා කිරීම තුළින් ලැබිය හැකි ප්‍රධාන ආනිසංස 05 ක් ගැන දක්වා ඇත.